

Nagrobni spomenik pokojnikov ima značilni napis:

»Bil je še mlad, a jeklen značaj;
goreč v ljubavi do izročene mu mladine,
ves plamteč za domovino in narod svoj.
Blag mu spomin!«

Primorsko.

Odkritje nagrobnega spomenika tovarišu Koršiču.

Učiteljstvo sežanskega šolskega okraja se je zbralo dne 3. novembra t. l. na Štjaku, da primerno proslavi odkritje nagrobnega spomenika velezaslužnemu, nepozabnemu blagopokojnemu tovarišu g. Antonu Koršiču. Kako občuten je bil udarec, da ga je nemila smrt odtrgala vse prezgodaj iz naše sredine, potrjuje še sedaj obilo število udeležencev ravno omenjenega slavja. Vkljub oddaljenosti kraja je bilo prisotnih nad polovico g. kolegov z eno vrlo zastopnico gospic kolegij. Tudi sosednji postojnski okraj je bil zastopan po enem gospodu tovarišu z gospo soprogo, obžulujé, da so bili ostali zadržani zaradi nepovoljnega vremena. Občani pa so bili malone vsi prisotni. S tem so pač jasno pokazali, kako priljubljen in nepozabljen učitelj jim je bil rajnik. Ob 10. uri predpoldne je bila maša zadušnica. Takoj po maši smo šli vsi s šolsko mladino vred na pokojnikov grob, kjer je g. kurat Franjo Glešič blagoslovil spomenik. Nato smo zapeli pesem: Blagor mu! pod vodstvom vrlega starčka jubilarja gosp. Ant. Benigarja. Za tem je nastopil g. c. kr. okr. šol. nadzornik M. Kante z jako genljivim in krasnim nagrobnim govorom. K sklepu smo zapeli še pesem «Jamica». Končno smo odšli na pokojnikov dom, kjer nas je gospa pokojnika vdova pregostoljubno sprejela, ter s tem dejanski pokazala, kako še vedno čisla spomin svojega pokojnega soproga in njega zveste tovariše.

Bolgarija.

Petindvajsetletnico učiteljskega delovanja v Bolgariji je praznoval naš rojak g. prof. Anton Bezenšek dne 9. in 10. oktobra v Sofiji na jako slovesen način. Dne 9. oktobra se je odprl v bolgarski prestolnici II. stenografski kongres po samem ministru narodne prosvete, g. dr. Šišmanovu. Ta je porabil to priliko, da je pohvalil plodonosno delovanje g. prof. Bezenška kot učitelja in stenografa tekom 25 let v Bolgariji. Slavil ga je kot skromnega učenjaka ter ga imenoval apostola Gabelsbergerjeve umetnosti na slavjanskem jugu, ki si je posebno za Bolgarijo pridobil velikih zaslug. Izročil mu je pozdrav samega kneza ter visoki red za nauk in umetnost, ki mu ga je knez blagovolil podeliti ob tej svečanosti. Dekoriranje se je vršilo v navzočnosti prestolničnega župana, predsednika najvišjega sodbenega dvora, okrajnega glavarja, nekaterih poslancev, rektorjev in profesorjev vseučilišča, ravnateljev in profesorjev gimnazij, načelnika stenografskega biroa pri narodnem sobranju ter stotine dijakov našega slavljence. Bil je to svečan trenutek, ki je dobil še poseben pomen zaradi raznih odlikovanj, ki so došla g. prof. Bezenšku od drugih strani. Slavnoznani kralj. stenografski zavod v Draždanih ga je imenoval za častnega člana ter mu izročil po predsedniku kongresa krasno izdelano diplomu. Belgradsko stenografsko društvo ga je tudi imenovalo za častnega člana, kar je naznanil pri isti priliki sam predsednik istega društva, Jovan Milovanović, osnovelec srbske stenografije, ki je prišel zaeno z 12 odličnimi srbskimi stenografi (odvetniki, pisatelji, in učitelji) osebno čestitat k 25letnici. Bolgarsko stenografsko

društvo ga je bilo že poprej imenovalo za častnega člana, a izročilo mu je pri tej svečanosti dragoceno umetniško darilo v imenu vseh bolgarskih stenografov — slavljencev učencev. Srbski ministrski predsednik g. Sava Gruič je izročil slavljencu svoje čestitke po g. konzulu D. Bodiju. A kar je posebno imenitno, prišlo je prvo Belgrajsko pevsko društvo (ki je slavilo lani že svojo 50letnico) s svojim krasnim mešanim zborom k tej svečanosti v Sofijo, da čestita prof. Bezenšku, predsedniku prvega bolgarskega pevskega društva, k njegovi 25letnici. Pri slavnostnem koncertu v »Slavjanskej Besedi« je pelo pod vodstvom slavnostnega srbskega skladatelja Štefana Mokranjca večinoma slov. pesmi in to s tako dovršenostjo, da se je zbrano občinstvo kar čudilo. Nekateri časniki so pisali, da tako ubranega, milega in dovršenega petja v Sofiji še ni bilo slišati, a ga menda dolgo ne bo. Navzoči minister prosvete je občudoval to petje ter obenem izrazil željo, da bi rad slišal še večkrat krasne slovenske pesmi ter da naj bi prišlo tudi kdaj kakšno slovensko pevsko društvo v Sofijo.

Slavljencu je došlo mnogo brzozavnih in pismenih čestitk iz slovanskih in drugih dežel, posebno iz Nemčije.

Razprave stenografskega kongresa so trajale kakor vsa slavnost dva dni. One bodo obenem z opisom 25letnice natisnjene v posebnem jubilejskem Zborniku, ki ga izda društvo »Brzopis« v Sofiji.

Gosp. Bezenšek deluje že 20 let kot profesor gimnazije v Plovdivu. A ker se je ta slavnost vršila v Sofiji, zato bo dne 12. novembra še druga slavnost v Plovdivu s sodevanjem bolgarskega pevskega društva. Te slavnosti se udeleži učiteljski zbor moške in ženske gimnazije v Plovdivu, tamošnji meščani in mnogo bivših dijakov slavljencev iz raznih mest južne Bolgarije, od katerih so nekateri zdaj že v visokih službah, vojaških in civilnih.

Pri tej priliki so bratje Bolgari v istini pokazali veliko čast našemu rojaku in zasvedočili niso s tem samo čuta hvaležnosti, nego še v večji meri — bratsko ljubezen.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Učiteljsko društvo litijskega okraja naznanja, da bo hospitacija dne 17. novembra t. l. v Zatičini v vseh treh razredih. Pričetek ob 1. uri popoldne. Učne slike se določijo sporazumno z ondotnim učiteljstvom šele en dan poprej — po odhodu šolske mladine. K tej popolnoma novi hospitaciji se vabijo vsi gg. društveniki in gospice društvenice, kakor tudi gostje iz sosednih šolskih okrajev.

Josip Zajec, t. č. predsednik.

Štajersko.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo ima občni zbor dne 19. nov. t. l. v Št. Janžu v gostilni »pri Korenu« ob 11. uri dopoldne. Vzpored: 1. Pozdrav predsednikov; 2. Zapisnik zadnjega zborovanja; 3. Poročilo zastopnika učiteljstva v c. kr. okr. š. svetu o delovanju te korporacije; 4. Predavanje; 5. Poročilo o društvenem delovanju v minulem letu; 6. volitev novega odbora; 7. Slučajnosti. Glede skupnega kosila je javiti pravočasno gostilničarju g. Jakobu Štiglicu, p. d. Korenu v Št. Janžu pošta Rečica. Ker je to zborovanje obenem društveni letni občni zbor, je pričakovati polnoštevilne udeležbe. Gostje dobro došli! Odbor.

Ptujsko učiteljsko društvo je zopet enkrat zborovalo dne 3. t. m. Ali moj Bog, kakšno je tako zborovanje! Šest

nadučiteljev vsega okraja, štiri učiteljice vsega okraja in nekaj mlajših učiteljev! Kje je tukaj zavednost učiteljske stanovske dolžnosti, kje se kaže tukaj tista organizacija, ki je ravno našemu stanu najbolj potrebna? Res, da ima naš okraj tudi nekaj plevela med učiteljstvom, da ima z njimi razne križe, ker štopajo med nas vse drugo kot slogo in skupno delovanje, zakaj pa ne bi vsaj drugi stopali mož ob možu naprej, zakaj se drugi ne zgrinjamo v vedno ožje in krepkejši vrste? Če ni to malomarnost, ne vem, kaj bi še zaslužilo to ime!

Torej društvo je zborovalo. G. predsednik pozdravlja gđc. R. Randl iz Svetinj, ki je prisostvovala zborovanju kot gost, in častita g. Rosbandtu od Sv. Vida kot mlademu zakonskemu možu. Med seboj smo imeli zopet čast videti g. Serajnika Dom. st., nadučitelja iz Ptujске gore, ki se je vrnil po enoletnem dopustu, da zopet plodonosno deluje na polju ljudske prosvete, ki ji je podelil že poprej vse svoje moči. Društvu je na novo pristopil kot podporni član g. kaplan Makso Ocvirk. Izmed dopisov kot prvega omenja g. predsednik Strmškov dopis kot odbornika »Slov. šol. Matice«. Lansko leto se je od našega društva protestiralo proti temu, da se dajejo knjige v tisk takim tiskarnam, kjer izhajajo listi, učiteljsvu toliko nasprotni in sovražni. Kakor pa smo izvedeli sedaj, se ne bo tiskala tam nobena knjiga »Slov. šol. Matice« več. Število članov »Slov. šol. Matice« je v tem letu v okraju narastlo in je sedaj za sedem višje vzlic temu, da so nekateri izstopili (med njimi celo dva nadučitelja).

Cenik tvrdke Ed. Bloche o gledališki literaturi za mladino je prevzel, da ga pregleda, tov. P. Flerè, srečke živnostenske banke v Pragi pa gđc. Duller. — Učit. hranilnici in posojilnici društvo kot ustanovnik ne more pristopiti zaradi suše v blagajnici, nadaljno agitacijo v tem oziru je sprejel tovariš J. Gorup. — Nadalje čita g. predsednik dopis okr. šol. sveta, v katerem se naznanja o nedostatkih, ki jih je našel gospod deželni nadzornik pri inspekcijah v ljutomerskem in ormoškem okraju, in razgovarja se še o raznih njegovih zahtevah. — Izvedeli smo tudi blagajniško stanje, ki pa se ne kaže v posebno ugodni luči.

Gosp. predsednik je ožigosal delovanje učiteljev zunaj šole. Zadnje deželnozbornske volitve so nam res razkrile marsikaj v tem oziru, pokazale so nam, kako daleč se gotovi ljudje izpozabljajo in da imajo za vse drugo prej smisel kot za tisto, kar so in bi morali biti. Temu na rovaš je mnogo pripisovati postopanje dež. zbora in odbora glede odprave III. plačilnega razreda. — Kot poučen del zborovanja je sledilo predavanje tov. Kauklerja o računstvu, zakar smo bili vsi navzoči g. predavatelju v resnici hvaležni. Le žalibog, da se tako redkokdaj zgodi kdo za kako predavanje, in vendar, koliko bi to koristilo. A ptujski okraj spi in spi in se vedno bolj poglablja v smrtno spanje, kamor ga bo svedla njegova mlačnost in agilno delo naših sovražnikov, In še nevedo, če se bo smela žalostna nagrobница zapeti pokojniku, če je ne bo udušilo veselo hujskanje in petje naših nasprotnikov-zmagovalcev. Jadna nam majka!

Književnost in umetnost.

„Zvonček“ ima v 11. številki to-le vsebino: Angela. Roman Romanov. Pesmi. — Na vernih duš dan. Borisov. Pesmi. — Uboštvo. Vitoj Jelenc. Povest. — Generalček. E. Gangl. Povest s podobo. — Lov na vidro. Ivan Stukelj. Povest. — Spomin na poletje. E. Gangl. Pesem s podobo. — Tončekov god. F. G. Hrasničan. Povest. — Izza gor... Sokolov. Pesem. — Ruša in Nuša. Andrej Rapè. Povest s podobo. — Vseh svetih dan. Ivo Trošt. Povest. — Pouk in zabava: Zastavica v podobah. G. Štupar. — Ujedne ptice. — Dobra lastnost. — Dalmacija. — Kitova koža. — Ovčarski pes. — Koliko stanejo železnice? — Mraz in toplota. — Premeten deček. — Največji list. — Morska sol. — Marljive čebele. — Najhitrejši živali. — Najstarejši prebivalec. — Simon Gregorič. — Vinogradi na Španjskem. — Kitajske slaščice. — Iz živalskega sveta. — Čudni metulji. — Za tinto. — Rešitev.

Nova pesmarica. Podpisanec namerava izdati v kratkem precej obširno pesmarico z dvoglasnimi in troglasnimi narodnimi napevi za šolo in dom, in sicer v štirih delih. Vsa zbirka bo obsegala okoli 400 mičnih napevov, cena snopiču pa bo približno 60—70 h. Da bo založniku možno vsaj približno določiti število, v katerem se naj tiska zgoraj imenovana pesmarica, prosi podpisanece vse one prijatelje narodne glasbe, ki reflektujejo na to glasbeno delo, naj mu blage volje čim najhitreje sporočijo, jeli in v kolikih izvodih želé, da se jim o svojem času dpošlje tu omenjena pesemska zbirka. Ta pesmarica bo kaj primerna tudi za one, ki se uče na gosli ali pa na klavir.

Anton Kosi, učitelj v Središču (Štajersko).

Vestnik.

Osebna vest. Učiteljska kandidatinja Marija Zamejčeva je imenovana za provizorično učiteljico na dvorazrednico v Čatežu. Gabriela Dermeljeva pride za namestno učiteljico na dvorazrednico v Bučko, Franc Pogačnik pa za prov. nadučitelja na isto šolo. Avgusta Lundrova pride na trirazrednico na Rako. Nadučitelj v Bučki, Jožef Ambrožič, pride v isti lastnosti v Čatež. Florijan Rozman v Krškem je dobil zaradi bolezni dopust do 1. januarja 1905. — Pri Sv. Jurju ob Ščavnici na petrazredni ljudski šoli je nastopila učiteljsko službo Ema Zencovich od Sv. Bolfanka pri Središču.

Učiteljski konvikt. Gospod Anton Pavčič, nadučitelj v Kostanjevici, 2 K kot prvi obrok $\frac{1}{2}$ poviška letošnje plače (10 K.) Gđc. Ottilija Feigel, učiteljica v Slov. Bistrici, 23 K 67 h, kot dohodek vrtné veselice, katero je priredilo slovenjebistriško učiteljsko društvo: g. Vinko Bercè, nadučitelj v Št. Janžu, je nabral na knjižico krajcarske podružnice učiteljskega konvikta št. 222 26 K; g. Josip Šmuc, blagajnik na železnici na Jesenicah, je nabral v veseli družbi pri g. nadučitelju J. Mesnerju v Komendi 2 K.

Učiteljski dobrotniki. G. dr. Konstantin vitez Föderansperg, zdravnik v Ljubljani, po g. Francu Zamanu, nadučitelju v Hrenovicah, 10 K; g. Jakob Jarc, c. kr. okr. sodnik v Črnomlju, 2 K; g. Franc Kalmus, posestnik v Ljubljani, 10 K.

Čekovni promet učiteljskega konvikta. (Letnina za l. 1904). G. Aleksander Lunaček, nadučitelj v Št. Rupertu, 2 K; g. Brezovar Matej, učitelj v Št. Rupertu, 2 K; gđc. Harbich Ana, učiteljica v Št. Rupertu, 2 K; gđc. Simončič Ivanka, učiteljica v Št. Rupertu, 2 K; g. Josip Reich, nadučitelj v Dolu, 2 K; gđc. A. pl. Föderansperg, učiteljica v Dolu, 2 K; g. Al. Račič, nadučitelj v Boštanju, 2 K; g. M. Račič, učiteljica v Boštanju, 2 K; g. Joško Bergant, učitelj na Turjaku, 2 K; g. Andrej Rapè, nadučitelj v Smedniku, 2 K; g. A. Pirc, nadučitelj v Borovnici, 2 K; gđc. A. Antončič, učiteljica v Borovnici, 2 K; gđc. Pavla Čop, učiteljica v Borovnici, 2 K; gđc. Ida Papler, učiteljica v Borovnici, 2 K; g. Janko Zupančič, nadučitelj v Ratečah, 2 K; gđc. Marija Rajer, učiteljica v Ratečah, 2 K; gosp. Alojzij Potočnik, učitelj v Ratečah 2 K; g. Fran Stojec, nadučitelj na Vrhniki, 2 K; g. Anton Smrdelj, učitelj na Vrhniki, 2 K; g. Ivan Štrekelj, učitelj na Vrhniki, 2 K; g. R. Ziegler, učitelj na Vrhniki, 2 K; gđc. P. Götzl, učiteljica na Vrhniki, 2 K; gđc. M. Mlakar, učiteljica na Vrhniki, 2 K; ga. I. Furlan, učiteljica na Vrhniki, 2 K; g. Janko Vrezec, nadučitelj v Ribnem, 2 K; gđc. Franjica Pogačnik, učiteljica v Ribnem, 2 K; g. Matej Jenko, nadučitelj v Mirni, 2 K; gđc. Ana Sedlak, učiteljica v Mirni, 2 K; gđc. Marija Kastelic, učiteljica v Mirni, 2 K; g. Alojzij Volc, katehet v Mirni, 2 K; g. Zdravko Mikuž, učitelj v Podkrajju, 2 K; gđc. Ivanka Cegnar, učiteljica v Vrhpolju, 2 K; g. Jakob Slapar, nadučitelj na Brdu, 2 K; gđc. Minka Gantar, učiteljica na Brdu, 2 K.

G. Armin Gradišnik, nadučitelj v Celju, 2 K; gosp. J. Schmoranzler, učitelj v Celju, 2 K; g. Miloš Levstik, učitelj v Celju, 2 K; g. Fr. Kranjc, učitelj v Celju 2 K;